

# De harp als veilige haven

Lavinia Meijer keert terug naar de wortels van haar instrument, dat kan vertellen en troosten. 'Muziek is voor mij het leven zelf.'

Joost Galema

**H**arpist Lavinia Meijer (40) brengt op een besneeuwde zaterdagavond in de Ede-sche Concertzaal een eerbetoon aan de seizoenen. Tijdens het verstilde tweede deel van de *Suite* die de Amerikaan Bryce Dessner – gitarist in rockband The National – voor haar schreef, besef je hoe de jonge bijbelse held David met die harp 'de kwade geest' in de paranoïde koning Saul kon verjagen. Een dromerige rust neemt bezit van de zaal.

Maar het instrument kan het ook laten stormen, toont Meijer als ze in het eigen stuk *Atmospheric River* een wonderlijk natuurverschijnsel verklankt: regenwolken zo verzadigd van water, dat ze rivieren in de lucht vormen.

De harp is bekend als manshoog en vaak rijkelijk versierd instrument. In vervlogen tijden speelden Keltische barden en middeleeuwse minstrelen er hun lie-

deren op. De harp was een reiziger en een verteller, in wiens klanken verhalen en geschiedenissen bewaard bleven. Een nieuwe generatie harpisten keert terug naar deze wortels en werpt via het instrument existentiële kwesties op.

**Dat doet Meijer** op haar net verschenen album *Winter* en in *Untitled*, een reeks voorstellingen die toe is aan het derde deel, waarmee ze vanaf 15 maart langs twintig theaters toert. Rode draad in die programma's is de vraag hoe de samenleving over een eeuw op deze tijd zal terugkijken. Van welke 'ismes' zal de geschiedschrijving ons voorzien?

De harpiste besprak dit met weten-

schappers, schrijvers, kunstenaars en filosofen, en zocht naar verbeeldingen van de moderne mens. Zo vertoonde ze in *Untitled 2* beeld van een wanhopige vlogger, die verstrikt raakt in de leegte en eenzaamheid van haar digitale succes. Miljoenen volgers zagen en oordeelden over haar, maar wie kende haar werkelijk? Tijdens de voorstellingen fungeert Meijers harp als katalysator – de snaren verklanken emoties waarvoor woorden onvindbaar zijn – en biedt een 'ruimte' voor gedachten en bespiegelingen.

'Muziek kan de menselijke geest openen, meer misschien nog dan woorden,' zegt Meijer. 'Ze kan ons brengen op plekken in het bewustzijn waar we niet vaak



op als talent dat uitblonk, veel concourseen deed en de beste wilde zijn. Toen ik Glass' muziek ging spelen, vertelden luisteraars me dat mijn spel hun troost gaf. Die troost kon ik eerst niet aan mezelf verbinden. Maar gaandeweg begon ik te beseffen dat muziek ook voor mij altijd een trooster is geweest. Sinds

mijn kinderjaren vormt de harp een boomstam die me houvast en wortels geeft. Ik gun het ieder mens zoiets te vinden.'

Op haar nieuwe album *Winter* koppelt ze de loop van de seizoenen, vooral de verstilling van de winter, aan de vervreemding en eenzaamheid van de

coronatijd. Maar tegelijk gaat de muziek over de inspiratie die de stilte van de sneeuw kan bieden.

In het tweede deel van haar stuk *Open Window* verwijst adoptiekind Meijer naar haar geboorteland Zuid-Korea. 'Daar kent iedereen de melodie van *Arirang*, een lied over gemis, dat diep de Koreaanse ziel ingaat. Mensen zingen of neuriën het bij feesten, maar ook bij droevige bijeenkomsten.

'Toen ik dat lied voor het eerst op mijn harp speelde, kwamen bij mij veel emoties los. Alsof het een melodie was die zich al vanaf mijn geboorte in mijn lichaam had verscholen. Soms vraag ik me af of we in Nederland een lied krijgen dat iedereen verbindt, waarin we ons allemaal kunnen vinden.

'Vorig jaar was ik te gast bij een viering op een Koreaanse basisschool, hier in Nederland. Er waren twee korte toespraken, en verder werd er alleen maar gezongen. Ik vroeg de directeur ernaar. "Muziek belichaamt ons gevoel van gemeenschap," zei hij.

'Dat herkende ik. Zestien jaar geleden ging ik voor het eerst sinds mijn adoptie terug naar Zuid-Korea. Aanvankelijk voelde ik me daar een vreemdeling. Tot na een concert een vrouw naar me toekwam en zei: "Dankjewel, dat je na al die jaren bent teruggekeerd om je muziek met ons te delen." Toen kon ik Zuid-Korea omarmen als een tweede thuis.' EW

komen. Deze waarde wil ik tonen en uitdragen. Maatschappelijk gezien vormt muziek een kwetsbare bloem, die sterft als je haar niet voedt. Dat is de motor achter wat ik doe. Muziek geeft niet alleen kleur aan het leven, in mijn ogen is zij ook het leven zelf.'

Begin februari reisde Meijer door de Verenigde Staten voor twee concerten, en om neurologen aan de University of California in Los Angeles te helpen bij een studie naar het verband tussen muziek en mentale gezondheid. 'We doen onderzoek naar studenten die onder druk staan om te presteren, veel werken en weinig kunnen rusten. Kunnen zij hun leven meer in evenwicht brengen

met muziek? Ook in Nederland onderzoek ik, samen met de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen, wat muziek en kunst kunnen betekenen voor de menselijke ontwikkeling.'

**Hoe zit dat** bij haarzelf? 'Musiceren en luisteren stellen me in staat de beste versie van mezelf te zijn. Ze zijn een veilige haven, waar de gevoelswereld zich kan openen. Bij het schrijven van mijn stukken laat ik me ook leiden door wat ik om me heen zie en ervaar.'

Een kantelpunt was haar ontdekking van het werk van de Amerikaanse componist Philip Glass (87). 'Ik groeide